

“Schilderen gaat tegen de huidige tijdgeest in”

NIEUWE MONOGRAFIE ‘WALDEN AND OTHER SUSPICIONS’ VAN JOHAN CLARYSSE

BRUGGE ◊ Bijna zeven jaar na zijn eerste monografie is er een nieuw kunstboek over Johan Clarysse van de persen gerold. ‘Walden and other suspicions’ biedt een overzicht van het werk van deze Brugse schilder van de laatste zeven jaar.

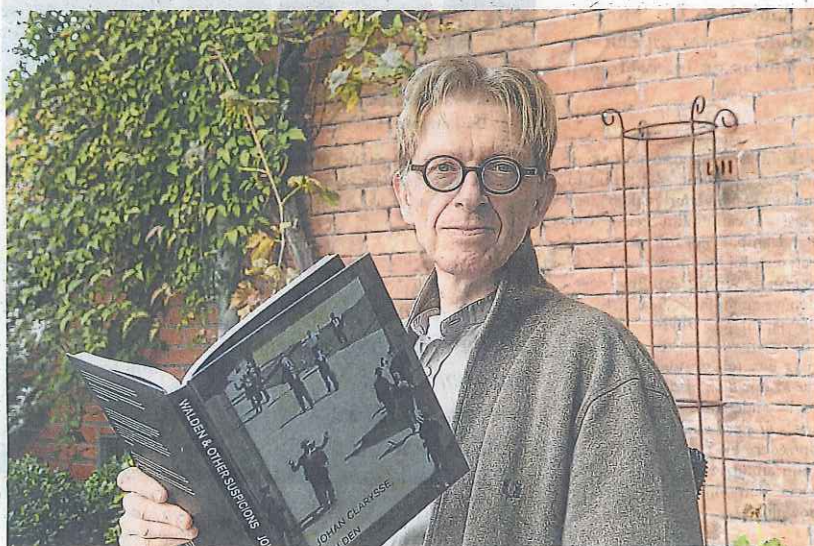
Johan Clarysse (57) werd geboren en groeide op in Kortrijk. Na zijn humaniora ging hij Pedagogiek en Psychologie en Filosofie studeren aan de Katholieke Universiteit Leuven. Pas na het behalen van zijn twee Masterdiploma's ging hij les volgen aan de Stedelijke Academie voor Beeldende Kunst SLAC in Leuven. Na nog een tijdje in de universiteitsstad gewoond te hebben, belandde hij in Brugge. Vandaag combineert hij nog steeds een halftijdse job als stafmedewerker bij de West-Vlaamse tak van Tele Onthaal, waar hij instaat voor de selectie, vorming en begeleiding van de vrijwilligers, met schilderen. “Een voltijdse baan”, glimlacht Clarysse.

Aanvankelijk leek hij niet in de wieg gelegd om voor een loopbaan als kunstenaar te kiezen. “Ik ben heel lang gebeten geweest door de filmmicrobe en hielp zelfs mee met Filmfora. Door die hobby heb ik de kracht van het beeld leren waarderen. Ik ben ook een tante nonneke dankbaar, die in de kloosterbibliotheek enkele bijzonder interessante kunstboeken had staan en bij mij de liefde voor de beeldende kunst aangewakkerd heeft.”

EMBLEMEN EN SYMBOLEN

Het jaar 1996 markeerde een breuklijn in het werk van Clarysse. Tot op dat moment werkte hij in de lyrisch-abstracte sfeer, op de scheidingslijn tussen figuratie en abstractie. Een huisruilvakantie, die hem in München deed belanden, bracht nieuwe inzichten bij. “Vlak daarbij bevindt zich het voormalige concentratiekamp van Dachau. Samen met mijn vrouw ben ik dat kamp gaan bezoeken. Voor mij een zeer bewogen en belangrijke ervaring, waar ik op plastisch vlak mee aan de slag wou, maar dit lukte niet in de beeldtaal waar ik op dat moment mee bezig was. Toen ben ik archiefbeelden van Dachau gaan overschilderen. Die vulde ik aan met cocoonachtige symbolen en teksten, een scherp contrast met die wrede oorlogsbeelden van welter. Op die manier zagen mijn zogenaamde woordbeeld-schilderijen het daglicht.”

In 2006 trad Clarysse met zijn oeuvre in een nieuwe fase. De teksten verdwenen en in de plaats daarvan maakte hij gebruik van emblemen en symbolen, eigengeerde kleurkeuzes en lichte perspectiefformingen. “Ik vind dat beelden iets weerbarstigs in

Johan Clarysse bekijkt zijn kunstboek "Walden & other Suspicions". (Foto FP)

zich moeten dragen, waardoor de eenduidigheid ervan in vraag wordt gesteld”, legt Clarysse uit. “Anders is het gevaar dat ze de prent of de reclameposter niet overstijgen. Advertenties zijn vaak schreeuwerig. Binnen die context is schilderen haast anachronistisch. Het gaat tegen de huidige gejaagde tijdgeest in. Mijn doeken vragen om een trage lezing. Schilderijen beschikken over een zinnigheid die ik persoonlijk mis bij de meeste fotografie of videokunst.”

ONDERGESCHOVEN KINDJE

Enkele jaren geleden veranderde Clarysse opnieuw het geweer van schouder. Voor de reeks ‘Suspicious Landscapes’ gaf hij teksten weer gewicht. Deze reeks is één van de zeven die opgenomen werd in de tweede monografie over Johan Clarysse, die de titel ‘Walden and other Suspicions’ meekreeg en in het Gentse Museum Dr. Guislain werd voorgesteld. “Een andere reeks ‘Confessions’ omvat portretten van filosofen. Filosofie zit in mijn intellectuele rugzak en het kittelde om daar iets rond te doen”, schetst Clarysse. “Een constante over de reeksen heen is dat de meeste schilderijen op het eerste gezicht iets vertrouwds hebben, maar door bepaalde schilderijtechnieken ingrepen krijgen ze iets vreemdsoortigs. Duister zelfs.”

“Voor Suspicious Portraits maakte ik portretten van psychiatrische patiënten en van kunstenaars waarvan gezegd wordt dat er een hoek af is”

Walden’ is een verwijzing naar het gelijknamige boek van de Amerikaanse schrijver Henry David Thoreau. “Hij pendde een verhaal over een utopische maatschappij en bij elke utopie dien je als kritische geest toch vragen te stellen. Een andere reeks is ‘Suspicious Portraits’. Hiervoor vroeg ik vrienden om iets bizars in hun lichaamstaal of blik te leggen, maakte ik portretten van psychiatrische patiënten en van kunstenaars waarvan gezegd wordt dat er een hoek af is. Toen ik die schilderijen in de galerie door elkaar hing, leverde dit boeiende commentaren op”, aldus Clarysse, die zowel met acryl als olieverf werkt en zelfs met olieverf op een onderlaag van acryl. “Als je schildert in een figuratieve, niet-expressionistische beeldtaal word je zeker als Vlaming snel in ademtocht ge-

noemd met Luc Tuymans en Michaël Borremans. Ik voel affiniteit, maar op het vlak van thematieken en beeldende middelen zijn er manifeste verschillen.” In Brugge kreeg Clarysse nog nooit een solotentoonstelling, terwijl hij wel exposeerde in galeries of tentoonstellingen had in bijvoorbeeld Brussel, Parijs, Amsterdam, Keulen, Peking en binnenkort zelfs New York. Hij beseft dat de hedendaagse beeldende kunstenaar eerder op een waakvlam branden. “Galerie Pinsart, waar ik die jaar geleden aan een groeps-tentoonstelling deelnam, en 44 Gallery brengen net als het Cultuurcentrum in De Bond best wel goede dingen met beperkte middelen, maar de andere galeries beogen toch eerder commerciële motieven. Het cultuuraanbod in Brugge is de jongste tijd sterk verbeterd, maar de beeldende kunst blijft het ondergeschoven kindje.” (SVV)

“Looking at (for) the invisible”, een solotentoonstelling met recent werk van Johan Clarysse, is van vrijdag 14 november tot woensdag 31 december te zien in Artgalerie S & H De Buck, Zuidstationstraat 24 in Gent. Op donderdag 20 november stelt Clarysse zijn nieuwe monografie ‘Walden and other Suspicions’ met medewerking van auteur Annelies Verbeke, om 20 uur voor in Boekhandel De Reyghere. Website: www.johan-clarysse.be.

AFFICHE

ZAT 15 NOV.

Dag van de mini-onderneming: Van 9 tot 12 uur op zaterdagmarkt, kant Concertgebouw op 't Zand: een twintigtal Vlajo mini-ondernemingen stellen zichzelf en hun producten voor. Info: www.vlajo.org.

Week van de smaak: Van 14 tot 19 uur in De Patio, Rode Kruisopvangcentrum voor asielzoekers, Vlaamingstraat 55: opendeur en vanaf 17.30 uur genieten van door de bewoners klaargemaakte uitheemse gerechten. Toegang gratis. Info: 050 335 573.

Dans- en contactavond: Van 21 tot 03 uur in Salons D'n Abattoir, Slachthuistraat 7: 'soiree lounge' voor 35-plussers. Info: Contact Soiree, 0492 981 308 of www.contactsoiree.be.

ZON 16 NOV.

Diabeteswandeling: Met start tussen 12 en 15 uur in VBS De Zonnetuin, Beeweg 32, Sint-Kruis: 11de editie wandeldag tegen diabetes, afstanden 3, 4, 6, 7 of 10 km. Info: www.diabetes.be.

MAA 17 NOV.

Vogelpik: Van 14 tot 17 uur in DC Levensvregude, Lisseweegsvaartje 43, Lissewege: initiatie darts. Deelname gratis. Inschrijven verplicht via 050 32 62 80 of levensvregude@ocmw-brugge.be.

Videoconferentie: Om 19.15 uur in auditorium VIVES, Xaverianenstraat 10, Sint-Michiels: 'slimme energieën voor een duurzamere energievoorziening', door Geert Decoinck. In de reeks Lessen voor de XXIste eeuw via videoconferentie vanuit Leuven. Deelname gratis, inschrijven verplicht via <http://hiw.kuleuven.be/ned/lessen/videoconferentie.html>.

DIN 18 NOV.

Feestelijke hapjes: Om 9.30 uur in DC 't Werfje, Werfstraat 88: kookworkshop rond het maken van zes feestelijke hapjes én een verrassing voor de eindejaarsdagen. Deelname: 10 euro. Inschrijven: 050 32 60 65 of werfje@ocmw-brugge.be.

DON 20 NOV.

Lezing: Om 14 uur in de Schipperskapel, Konvest 38: 'het ideale omnichannelbedrijf bestaat niet', door marketingprofessor Gino Van Ossel. Derde in de reeks Business at the Chapel van Shakalaka! Deelname: 125 euro. Inschrijven: www.businessatthechapel.be. Info: 0495 127 437 of info@shakalaka.be.

Voordracht: Om 14.30 uur in DC Van Volden, J. Dumeryplein 1: voordracht over de Madonna met het kind van Michelangelo in de OLV-kerk. Deelname: 1 euro. Info: 050 32 78 90 of vanvolden@ocmw-brugge.be.

VRIJ 21 NOV.

Waardig levens einde: Om 14 uur in DC Ter Leyen, Kroosmeers 1, Assebroek: informatie over een waardig levens einde door LEIF, LevensEinde Informatie Forum. Deelname: gratis. Inschrijven verplicht: 050 32 60 10 of terleyen@ocmw-brugge.be.

Gezellig samen zijn: Om 15 uur in Clos du Midi, Gistelse Steenweg 348, Sint-Andries: gezellig samen zijn met dans, Organisatie: Vereniging voor Weduwen en Weduwnaars afdeling Brugge. Info: 050 38 48 33 of www.wbrugge.be.